

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRNAVA
Vajanského 22, 918 67 Trnava 1

Číslo: 2 Pv 386/15/2207-16
EEČ: 2-21-315-2017

Trnava 21.04.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase dňa 09.04.2013 v Bohdanovciach nad Trnavou č. 348 uzatvorila s obchodným zástupcom spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. úverovú zmluvu č. 4304031410 vo výške 799 € na zakúpenie vysávača zn. Vorwerk Kobold v celkovej predajnej sume 899 €, pričom pri preberaní vysávača v hotovosti uhradila sumu 100 € a zvyšnú sumu tovaru sa zaviazala platiť v 10 mesačných splátkach po 102,04 € počnúc dňom 09.05.2015, pričom pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla, že je zamestnancom spoločnosti MAGIC TRAVEL s.r.o. s mesačným príjmom vo výške 600 € a že jej manžel má mesačný príjem 800€, pričom uvedené sa nezakladalo na pravde a od 15.05.2009 je nepretržite na materskej alebo rodičovskej dovolenke s príjmov vo výške cca 260 €, úver riadne a včas nesplácala a vysávač po prevzatí predala nestotožneným osobám, čím uviedla spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, čím jej spôsobilá škodu vo výške 969, 30 €

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ XXXXX, Odboru kriminálnej polície ČVS:ORP-642/2-VYS-TT-2015 zo dňa 29.05.2015 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

V priebehu prípravného konania vo veci konajúci vyšetrovateľ PZ vypočul v procesnom postavení obvineného XXXXX, splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. XXXXX, do vyšetrovacieho spisu zabezpečil fotokópiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. 4304031410 zo dňa 09.04.2013, súhlas so spracovaním osobných údajov, splátkový kalendár zmluvy, správu zo spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., v ktorej bola vyčíslená spôsobená škoda, správa zo Sociálnej poisťovne potvrdzujúca, že obvinená XXXXX nebola v čase uzatvorenia úverovej zmluvy zamestnaná v spoločnosti MAGIC TRAVEL s.r.o. , odpis registra trestov obvinenej ako i výpis z Ústrednej evidencie priestupkov obvinenej XXXXX.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že **obvinená XXXXX** sa v plnom rozsahu priznala ku spáchaniu skutku, ktorý sa jej kladie za vinu. Pri výsluchu obvineného uviedla, že začiatkom roku 2013 telefonicky objednala vysávač značky Vorwerk Kobolt zo spol. ZAREN s.r.o. Pri telefonickom rozhovore uviedla, o aký vysávač má presne záujem a že by ho chcela na splátky a ako akontáciu môže zaplatiť 100 € a zvyšok zoberie na splátky. Cez telefón vyplnila úverovú zmluvu so spoločnosťou Home Credit Slovakia, kde ako zamestnávateľa uviedla spoločnosť MAGIC TRAVEL s čistým mesačným príjmom 600 €, ako i údaj, že manžel zarába 800 €. V čase uzatvárania úverovej zmluvy bývala v podnájme v Trnave na ul. XXXXX 56 spolu s tromi maloletými deťmi a manželom a poberala iba materský príspevok a rodinné prídavky na deti. Zároveň dodala, že manžel mal výplatu 800 €. Obvinená uviedla, že si je vedomá, že uviedla nepravdivé údaje, ale vedela, že inak by jej úver neschválili. Dodala, že peniaze potrebovala a vysávač predala a peniaze použila na zaplatenie nájmu a stravu. Záverom výpovede obvinená uviedla, že nepravdivé údaje uviedla vedome a svojho konania ľutuje. Po nástupe do práce chce svoj dlh uhradiť, pričom k uvedenému ju dohnala ťažká finančná situácia.

Zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného XXXXX, splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. vyplýva, že obvinená XXXXX dňa 09.0.2013 cez telefón uzatvorila zmluvu na zakúpenie vysávača zn. Vorwerk Kobold v hodnote 899 €. pri uzatvorení úverovej zmluvy zaplatila akontáciu vo výške 100 €, a poskytnutý úver sa zaviazala splácať v 10 mesačných splátkach po 102,04 €. Obvinená XXXXX predložila dva druhy dokladov a to občiansky preukaz a rodný list, pričom ako zdroj príjmu uviedla, že je zamestnancom spoločnosti MAGIC TRAVEL s.r.o., Zámocká č. 38, Bratislava s mesačným príjmom 600 €, pričom potvrdenie o výške príjmu obvinená predkladať nemusela. Ing. Bartoška zároveň uviedol, že obvinená spolu s podpisom úverovej zmluvy zároveň podpísala i prehlásenie, že uvedené údaje v zmluve sú pravdivé. Na základe uvedeného bola posúdená bonita klienta a schopnosť úver splácať. Nakoľko obvinená na základe poskytnutých údajov spĺňala podmienky na uzatvorenie

úverovej zmluvy, úver jej bol poskytnutý. Obvinená však do dnešného dňa neuhradila ani jednu splátku, pričom spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. sa opakovane upomienkami snažila obvinenú upozorniť na uhradenie splátok. Obvinená XXXXX škodu neuhradila, čím bola spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. spôsobená škoda vo výške 969,30 €.

Obvinená XXXXX sa dopustila trestného činu, za ktorý trestný zákon účinný v čase spáchania skutku ustanovoval trest odňatia slobody až na päť rokov. Obvinená sa ku spáchaniu skutku, ktorý sa jej kladie za vinu priznala, a nie sú tu odôvodnené pochybnosti o tom, že by tieto vyhlásenia neboli vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne. Počas výsluchu svojho konania oľutovala, pričom vyjadrila vôľu spôsobenú škodu uhradiť. Zo zabezpečených správ vzťahujúcich sa na obvinenú XXXXX vyplýva, že obvinená nebola súdne trestaná ani priestupkovo prejednávaná, pričom z miesta trvalého bydliska nie je bližšie hodnotená.

Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotenie obvinenej ako i splnenie podmienok bolo dňa 24.08.2015 vydané uznesenie podľa § 216 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým bolo trestné stíhanie obvinenej XXXXX podmiennečne zastavené, zároveň bola obvinenej určená skúšobná doba 14 mesiacov, ktorá začala plynúť odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia, t.j. odo dňa 16.10.2015. Obvinenej bola zároveň v zmysle § 216 ods. 3 uložená povinnosť uhradiť pošk. spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. škodu vo výške 969,30 Eur.

V uvedenej súvislosti je potrebné uviesť, že v čase vydania uznesenia o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, ktoré bolo vydané dňa 24.08.2015 bolo rozhodovacou praxou súdov jednoznačne ustálené, že v prípade trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona je dôvodné páchatel'ov stíhať v prípade, ak sú splnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu.

Po uplynutí skúšobnej doby podmiennečného zastavenia trestného stíhania boli na obvinenú zabezpečené správy a lustrácie za účelom zistenia, či počas plynutia skúšobnej doby viedla riadny život a zároveň bola vyžiadaná správa zo spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., či obvinená uhradila spôsobenú škodu. Lustráciami bolo zistené, že obvinená XXXXX sa odo dňa 16.10.2015 nedopustila trestného činu, ani nebola priestupkovo prejednávaná. Zo správy zo spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. vyplýva, že škodu vo výške 969,30 Eur neuhradila a z tohto dôvodu bolo dňa 31.01.2017 pokračované v trestnom stíhaní obvinenej.

Na základe usmernenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. IV/1 Spr 434/15/1000 - 6 z februára 2016 bolo po odpokračovaní trestného stíhania bolo v tejto trestnej veci opätovne skúmané, či vzhľadom na súčasnú súdnu prax je vyššie uvedený skutok dôvodné posudzovať ako trestný čin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona so zameraním, či došlo k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty a či v uvedenom prípade ide o súkromnoprávny vzťah účastníkov.

Vyhodnotením zabezpečených dôkazov obsiahnutých vo vyšetrovacom spise som dospela k záveru, že skutok uvedený vo výrokovvej časti tohto uznesenia sa stal, vzhľadom na ustálenú judikatúru odrážajúcu sa i v usmernení generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. IV/1 Spr 434/15/1000 - 6 z februára 2016 však tento skutok nemožno považovať za trestný čin a v uvedenom prípade nie je dôvod

na postúpenie veci a to z nasledovných dôvodov.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú ak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Dostatočné zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Z tejto požiadavky zistenia skutkového stavu veci vyplýva, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestným činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 17 Trestného zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nebanlivosti.

Podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Subjektívna stránka trestného činu vyžaduje úmyselné zavinenie musí pokrývať všetky znaky skutkovej podstaty (celú objektívnu stránku) tohto trestného činu. Na naplnenie subjektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje, aby páchatel už v čase pôžičky peňazí (v čase uzavierania zmluvy o úvere alebo o ručení za úver) konal v úmysle vypožičané peniaze buď vôbec nevrátiť, alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote, alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádza iného do omylu, aby sa na škodu jeho majetku obohatil.

Objektom trestného činu úverového podvodu je cudzí majetok, špecificky však ten majetok, z ktorého sa poskytuje úver alebo záruka na úver, pričom podmienkou na trestnosť je, aby páchatel' takým konaním inému spôsobil malú škodu.

Pre naplnenie objektívnej stránky trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby páchatel' uviedol niekoho do omylu alebo využil niečí omyl, príčinná súvislosť medzi konaním a následkom, ako i následok vo forme škody a obohatenia (touto dispozíciou vznikne na cudzom majetku malá škoda a zároveň sa tým páchatel' alebo niekto iný obohatí). Pri trestnom čine podvodu je základom uvádzanie iného do omylu alebo využívanie omylu iného, pretože len v prípadoch, keď je škoda na cudzom majetku spôsobená v príčinnej súvislosti s omylom inej osoby, môže ísť o spáchanie trestného činu podvodu.

Vo všeobecnosti možno podvod definovať ako uvedenie niekoho do omylu alebo využitie niečieho omylu za účelom obohatenia sa na cudzom majetku. Uvedením do omylu je konanie, ktorým páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom vecí. Môže ísť o konanie, opomenutie aj konkludentné konanie.

V prípadoch podvodných konaní, omyl ako rozpor predstavy so skutočnosťou musí byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii.

Uvedenie nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ podľa základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pretože „uvádzanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú (poškodenú) osobu.

Povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti podľa ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník občianskoprávneho (obchodnoprávneho) vzťahu, teda v záväzkových vzťahoch nielen dlžník ale aj veriteľ.

Poskytovateľ úveru ako účastník súkromnoprávneho vzťahu je primárne povinný aspoň v minimálnej miere dbať na nevyhnutnú ochranu svojich práv a majetkových záujmov, dodržiavať potrebnú mieru opatrnosti a zabezpečiť si ľahko dostupné informácie významné na rozhodnutie o poskytnutí úveru. Spoločnosti poskytujúce úverové produkty, ktoré v rámci výkonu predmetu svojej podnikateľskej činnosti prichádzajú pravidelne do kontaktu s uvádzaním nepravdivých informácií, majú možnosť si deklarované údaje preveriť a pri zachovaní potrebnej miery opatrnosti rozpoznať nepravdivosť tvrdenia bez vynaloženia špeciálneho, osobitného úsilia, ktoré inak nie je v obdobných prípadoch bežné.

Z výsluchu splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. XXXXX vyplýva, že úver XXXXX poskytli na základe telefonátu a ňou poskytnutých údajov, kontrolou dvoch druhov dokladov, pričom vyhodnotili, že je schopná úver splácať. Žiadnym iným spôsobom nebola preverovaná pravdivosť údajov, ktoré poskytla a to či je zamestnaná v spoločnosti MAGIC TRAVEL s.r.o. a či jej manžel má mesačný príjem vo výške 800 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že spoločnosť Home Credit nevyvinula žiadne úsilie vyhnúť sa neistému obchodu prípadne finančnej strate a nevyužil dostupné prostriedky na to, aby poskytnuté

údaje preveril a tým sa vyhol uvedeniu do omylu.

Uvedenie nepravdy nie je možné zameniť s uvedením do omylu, nakoľko zo strany spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. v uvedenom prípade nedošlo bežne dostupnými a použiteľnými prostriedkami k prevereniu tvrdenia XXXXX.

Nejde o uvedenie do omylu, ak nepravdivosť tvrdenia je možné na prvý pohľad rozpoznať (podlieha preskúmvaniu klamanou osobou), prípadne, nepravdivosť tvrdenia vôbec nie je spôsobilá vyvolať nesprávnu predstavu subjektu, ktorému je smerovaná.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Trestné právo je prostriedkom ultima ratio (posledná a najkrajnejšia možnosť), pričom sa vychádza zo zásady pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). V zmysle tejto zásady má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, v prípade, ak iné možnosti, najmä prostriedky ostatných právnych odvetví, neboli dostačujúce, teda už boli vyčerpané, sú neúčinné alebo zjavne nie sú vhodné.

Vzhľadom na súčasnú rozhodovaciu prax súdov ako i rešpektujúc usmernenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. IV/1 Spr 434/15/1000 - 6 z februára 2016 bolo zistené, že v prípade dodržania obvyklej miery opatrnosti pri uzatváraní úverových zmlúv postačí, aby poškodený (v uvedenom prípade spoločnosť Home Credit Slovakia a.s) pri poskytovaní úveru preveril žiadateľa o úver bežnými dostupnými prostriedkami (napríklad cez obchodný register, sociálnu poisťovňu, telefonické, či osobné preverovanie u zamestnávateľa a podobne). V uvedenom prípade však spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. žiadny spôsobom údaje poskytnuté XXXXX nepreverila, čím nedodržala obvyklú mieru opatrnosti, ktorá sa v podobných obchodných prípadoch vyžaduje a dodržiava. Vzhľadom na to je dôvodné, aby za prekročenie bežného komerčného rizika znášala následky svojho konania (či skôr nekonania) sama.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Na základe vyššie uvedených skutočností som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Jana Hadzimová
prokurátorka